

Силабус навчальної дисципліни

Фаховий коледж

Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Освітньо професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/ семестр	2025-26 н.р. Четвертий курс VII. семестр
-------------------------------------	----------------------------------	-----------------------	--------------	--------------------------------	---

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Арт-техніки
Циклова комісія	Соціальна робота
Освітня програма	
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: Вибіркова Кількість кредитів: 3 Кількість годин: 90 Лекційні заняття: 10 Семінарські заняття: 36 Самостійна робота: 44
Викладач(і), відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, адреса електронної пошти викладача/ів)	Гогола Золтан Стефанович, викладач, спеціаліст вищої категорії gogola.zoltan@kmf.org.ua консультації за домовленістю
Пререквізити навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Мета вивчення дисципліни "Арт-техніки" полягає у формуванні у студентів універсальних (м'яких) компетентностей через практичне використання візуальних та пластичних арт-практик, сприяючи розвитку креативного мислення, емоційного інтелекту та навичок саморегуляції. Це дозволить розширити світогляд та використовувати творчі методи для ефективного вирішення особистих та міждисциплінарних завдань. Основними завданнями вивчення дисципліни є: Теоретичні основи: Опанування базовими принципами та функціями візуальних і пластичних арт-практик як культурного феномену та інструменту особистісного зростання.

Практичні навички: Набуття практичних навичок використання арт-інструментів (малювання, колажування, ліплення) для саморефлексії, подолання стресу та розвитку оригінальності мислення.

Навички інтерпретації: Навчитися аналізувати символіку та метафори у власній творчості та творчості інших, використовуючи мистецькі образи для кращого розуміння емоцій та ідей.

Емоційна регуляція: Оволодіння творчими прийомами, спрямованими на зниження психоемоційної напруги, підвищення особистої стійкості та самоконтролю

Самопізнання та рефлексія: Сприяння використанню арт-технік для поглибленого самопізнання, розвитку самосвідомості та профілактики вигорання у будь-якій професійній сфері.

Креативна інтеграція: Набуття здатності інтегрувати творчий підхід та візуальні методи в інші сфери діяльності (освіта, бізнес, менеджмент, комунікації)

Зміст предмету

Змістовий модуль 1: Теоретичні та методологічні основи (18 год)

Лекція 1 Арт-техніки у житті людини: предмет, мета, завдання. Історія та основні напрями

Лекція 2 Психологічні та соціальні механізми впливу мистецтва.

Семінарське 1 Етика та безпека в арт-інтервенціях.

Семінарське 2: Діагностичний потенціал арт-технік. Методи збору інформації через творчість

Семінарське 3 Планування арт-сесії: структура, фази, матеріали. Робота з групою та індивідуально.

Змістовий модуль 2: Візуальні та образотворчі техніки (26 год)

Лекція 3 Огляд образотворчих технік: малювання, живопис, ліплення. Символіка кольору та форми

Семінарське 4: Техніки вільного малювання та робота з мандалами. "Автопортрет у нетрадиційній формі".

Семінарське 5: Робота з пластичними матеріалами (глина, пластилін). Терапія "Руками та тілом".

Семінарське 6: Колаж та асамбляж. Робота з готовими об'єктами як метафорою внутрішнього світу.

Семінарське 7: Монотипія, фротаж та експериментальні техніки живопису (мокрий папір, кляксографія)

Семінарське 8: Фото-арт-терапія. Робота з готовими фотографіями та створення власних.

Семінарське 9: Лялькотерапія: створення та використання ляльки як зовнішнього Я.

Контрольний модуль

	Змістовий модуль 3: Техніки самовираження та візуальної метафори (26 год) Лекція 4: Кольорознавство в арт-терапії. Динаміка кольору, його діагностичний та терапевтичний вплив. Семінарське 10: Експресивний живопис. Техніки швидкого малювання та кольорової плями для вільного самовираження. Семінарське 11: Терапевтична скульптура. Робота з об'ємом (глина, гіпс). Створення "Внутрішнього Я" в 3D Семінарське 12: Колаж, асамбляж та found-object art. Створення інсталяції "Світ моїх цінностей". Семінарське 13 : Графічні та експериментальні техніки: монотипія, граттаж, фротаж. Використання ліній і текстур. Семінарське 14: Фото-арт-терапія. Робота з готовими фото та створення "Історії життя" у візуальній формі. Змістовий модуль 4: Застосування у спеціалізованій соціальній роботі (20 год) Лекція 5 Інтеграція арт-технік, як профілактика, реабілітація, кризові інтервенції. Семінарське 15 Арт-техніки у кризових станах та при травмі (метод "Скринька ресурсів", "Безпечне місце"). Семінарське 16 Арт-техніка у сім'ї (системні арт-техніки, "Малюнок сім'ї у дії"). Семінарське 17: Арт-техніки для дітей та підлітків Контроль
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК з дисципліни Арт-техніки здійснюється згідно «Положення про систему оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі Закарпатського Угорського Інституту імені Ференца Ракоці II» на основі накопичувальної (рейтингової) системи. В основу накопичувальної системи оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти покладено покроковий контроль за визначеними критеріями і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну та практичну діяльність здобувачів освіти в процесі навчання. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення різних видів аудиторних занять, у тому числі й занять у дистанційному режимі, а також для перевірки результатів виконання завдань самостійної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку

між викладачем та здобувачами фахової передвищої освіти в процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів фахової передвищої освіти. Завданням поточного контролю є перевірка рівня засвоєння відповідного навчального матеріалу, набуття знань і сформованості навичок вирішення конкретних питань та ситуацій, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати сутність змісту навчального матеріалу. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю; виступів здобувачів фахової передвищої освіти під час обговорення тих чи інших питань за змістом навчального матеріалу; у формі комп'ютерного тестування тощо.

Під час поточного контролю оцінюються:

- теоретичні знання;
- навички та уміння при виконанні практичних завдань;
- навчальний матеріал, передбачений для самостійного засвоєння: індивідуальні завдання, реферати, презентації, розрахункові, графічні роботи;
- інші види робіт, які передбачені робочою навчальною програмою.

**Розподіл балів, накопичених здобувачем освіти
впродовж семестру:**

№	Склад та види умов виконання програми	К-ть	Макс. бал/шт.	Всього
1	Регулярне відвідування занять	1	10	10
2	Ведення конспекту першоджерел	1	5	5
3	Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу	1	5	5
4	Усні відповіді на семінарських заняттях	4	5	20
5	Доповнення виступу	5	2	10
6	Виконання контрольної роботи	4	5	20
7	Виконання самостійної роботи	10	5	50
	Всього:			120

Поточний контроль оцінюються за 4-бальною національною шкалою (2-5 балів).

**Оцінювання знань здобувачів освіти під час
аудиторних/семінарських занять**

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи

		при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
	4	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
	3	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
	2	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, або не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
Доповнення виступу: 2 бали - отримують здобувачі освіти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, навели власні аргументи щодо основних положень даної теми. 1 бал отримують здобувачі освіти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з даної теми та висловили власну думку. Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами): Програмою курсу визначений перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. 5 бали нараховуються здобувачам освіти, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст. 4 бали нараховуються здобувачам освіти, які склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, але не можуть вільно розтлумачити їх зміст. 3 бали нараховуються здобувачам освіти, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми, і не		

можуть вільно розтлумачити їх зміст.

2 бали нараховуються здобувачам освіти, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми й не можуть їх розтлумачити без конспекту.

1 бал нараховується здобувачам освіти, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми й не можуть їх розтлумачити із конспекту.

0 бал нараховується здобувачам освіти, які зовсім не склали перелік визначених термінів з конкретної теми й не можуть їх розтлумачити із конспекту.

Ведення конспекту першоджерел:

5 бали отримують здобувачі освіти, які опрацювали всю необхідну обов'язкову літературу, засвоїли її основні теоретичні положення, вміють їх пояснити та розтлумачити.

4 бали отримують здобувачі освіти, які опрацювали всю необхідну обов'язкову літературу, засвоїли її основні теоретичні положення, але пояснити та розтлумачити можуть не у повному обсязі.

3 бали отримують здобувачі освіти, які опрацювали всю необхідну обов'язкову літературу, але не завжди розуміють її вихідні теоретичні положення, поверхово їх пояснюють.

2 бали отримують здобувачі освіти, які опрацювали не всю необхідну обов'язкову літературу, не завжди розуміють її вихідні теоретичні положення, поверхово їх пояснюють.

1 бал отримують здобувачі освіти, які опрацювали не всю необхідну обов'язкову літературу й пояснити і розтлумачити не можуть.

0 бал отримують здобувачі освіти, котрі зовсім не опрацювали необхідну літературу.

Критерії оцінювання самостійних завдань

К-ть балів	Критерії оцінювання роботи
3	Якість, чіткість, обґрунтованість добору дидактичного матеріалу. Вміння здобувача освіти стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематиці обраної теми.
1	Творчий підхід до виконання завдання
1	Якість оформлення роботи. Відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
5	Разом

Модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання (контрольної роботи, письмового або комп'ютерного тестування) та проводиться під час навчального заняття (його частини). До модульного контролю допускаються всі здобувачі освіти. Оцінювання модульного контролю здійснюється за 4-бальною національною шкалою (2-5 балів).

Критерії модульної оцінки знань здобувачів освіти

	К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
	5	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
	4	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
	3	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
	2	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, або не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
	<i>Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається за методикою накопичування балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань. Розмір складових контролю дорівнює суму балів, накопичених здобувачем освіти впродовж семестру, однак накопичені бали переводяться у співвідношенні 2:1, тобто кількість накопичених здобувачем освіти балів впродовж семестру діляться на два: максимальна кількість $120/2=60$ балів (максимум 60 балів) і відповідно, набраних на екзамені (максимум 40 балів). Екзамен проводиться в письмово-усній формі, кожен варіант включає 2 питання освітнього компоненту Загальні основи педагогіки та 1 питання з основ педагогічної майстерності.</i> До підсумкового контролю допускаються студенти, які в сумі за змістовні модулі отримали не менше 40 балів і відпрацювали всі пропущені заняття.	

Оцінювання підсумкового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням до оцінок за національною шкалою.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Порядок зарахування пропущених занять відпрацювання.

Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни

Оцінка	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	Здобувач фахової передвищої освіти твердо засвоїв теоретичний матеріал, глибоко й всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури; логічно мислить і відповідає, вільно використовує набуті теоретичні знання, аналізуючи практичний матеріал; висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем; демонструє високий рівень сформованості практичних навичок.
4 (добре)	Здобувач фахової передвищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички; висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і помилок у викладі теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу.
3 (задовільно)	Здобувач фахової передвищої освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає

		поняття; на додаткові питання відповідає невпевнено, демонструє відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності; не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професійною діяльністю.
	2 (незадовільно)	Здобувач фахової передвищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)		Відвідування навчальних занять є обов'язковим, основні вимоги до студентів: активність на семінарських заняттях, відпрацювання пропущених занять, допуск до підсумкового контролю; дотримання правил академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних і контрольних завдань; правильне цитування з посиланням на автора, посилання на джерела інформації. Навчальні заняття проводяться в спеціалізованих кабінетах обладнаних мультимедійними проекторами; в закладі забезпечено необмежений вільний доступ до інформаційних ресурсів. При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom . Навчальні ресурси: виклад матеріалу викладачем та його конспектування студентами, плани семінарських занять, методичні вказівки та практичні рекомендації до виконання завдань, виконання самостійної роботи.
Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси		Основна література 1.Калька - Ковальчук. Практикум з арттерапії Навчальний посібник. Львів 2020. https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3301/1/%D0%90%D1%80%D1%82%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%8F-19-10-20.pdf 2.Кольори емоцій. Збірник арт-терапевчних методик. Суми 2023. https://rozbudova.org/wp-content/uploads/2023/11/kolory_emoczij_zbirnyk_art_terapevtichnyh_tehnik_ta_metodyk-1.pdf 3.Fischer Ernst A nélkülönözhetetlen művészet/ Bp. : Gondolat Kiadó, 1962 4.Clement Greenberg Művészet és kultúra/ Greenberg Clement Bp. : BKF, 2014 5.Kárpáti Andrea A művészet mint a személyiség képe/, 1955 6.Kováts Albert A rajzról/ Bp. : Corvina Kiadó, 1973 7.Bagdy Emőke Pszichológiai rejtelmek a művészetekben és életünkben/ [Budapest] : Szépmíves, Athenaeum, 2016

